

**ONTWERP VAN DECREET OVER HERKEURINGEN VAN VOERTUIGEN DOOR
ERKENDE KEURDERS BIJ ERKENDE HERSTELLERS IN HET KADER VAN
EEN PROEFPROJECT**

Ingeschreven voertuigen die op de openbare weg komen worden via de technische keuring periodiek en niet-periodiek gecontroleerd op het blijvend voldoen aan de technische eisen.

Bij vaststelling van bepaalde gebreken wordt een keuringsbewijs met beperkte geldigheid uitgereikt en is een herkeuring aan de orde. Conform de bestaande regelgeving dient dergelijke herkeuring te gebeuren in hetzelfde keuringsstation of controlecentrum als waar de volledige keuring heeft plaats gevonden.

Met het ontwerp van decreet wordt een proefproject opgezet waarbinnen het mogelijk is om (bepaalde) herkeuringen te laten uitvoeren door erkende keurders bij erkende herstellers in plaats van bij een keuringsinstelling.

Er wordt voorzien in een proefproject met een duurtijd van 5 jaar, met de mogelijkheid om met 5 jaar te verlengen bij een positieve evaluatie.

Het ontwerp van decreet voorziet de nodige rechtsgronden voor het proefproject en de bijhorende gegevensverwerking. Het regelt alle noodzakelijke aspecten en geeft delegaties aan de Vlaamse Regering om het proefproject verder vorm te geven door voor diverse aspecten de nadere modaliteiten te bepalen.

Zo zal de Vlaamse Regering in een verder uitvoeringsbesluit beslissen over welke herkeuringen binnen het proefproject mogelijk zijn, de erkenningsvoorwaarden voor de erkende herstellers en keurders uitwerken, bepalingen van toezicht en handhaving opnemen, regels en beoordelingscriteria voor de evaluatie en verlenging van het proefproject vastleggen ...

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Dit ontwerp decreet beoogt een rechtsgrond te creëren voor een proefproject waarbij de herkeuringen die noodzakelijk zijn na een periodieke of niet-periodieke keuring van een voertuig ook plaats kunnen vinden bij een erkende hersteller mits ze worden uitgevoerd door een erkende keurder.

Herkeuringen na een keuring voor verkoop (tweedehandskeuring) of bij een eerste keuring voor bedrijfsvoertuigen zullen expliciet niet meegenomen worden in de scope van het proefproject. In het uitvoeringsbesluit zullen de concrete

modaliteiten voor de herkeuring door erkende keurders bij erkende herstellere vastgelegd worden. Het voorliggende ontwerp van decreet bepaalt het kader.

2. Met de 6de staatshervorming werden de gewesten bevoegd voor *"de technische keuring van voertuigen die op de weg rijden in toepassing van de federale normen, met dien verstande dat de natuurlijke en rechtspersonen gevestigd in een gewest vrij zijn om hun voertuig te laten controleren in een centrum voor technische keuring dat in een ander gewest is gelegen"* (art. 25 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming).

De bestaande regelgeving omtrent de technische keuring is voor het overgrote deel nog vervat in een voor de 6de staatshervorming tot stand gebracht (en sindsdien deels aangepast) regelgevend kader in omzetting van Europese regelgeving (zie verder omgevingsanalyse voor overzicht).

Binnen dit kader zijn 6 instellingen erkend voor het uitvoeren van alle controles van technische keuring (volledige keuringen en gedeeltelijke keuringen waaronder de "herkeuringen").

3. Bij vaststelling van bepaalde gebreken wordt een keuringsbewijs met beperkte geldigheid uitgereikt en is een "herkeuring" aan de orde. Conform de bestaande regelgeving dient dergelijke herkeuring te gebeuren in hetzelfde keuringsstation of controlecentrum als waar de volledige keuring heeft plaats gevonden.

Met dit ontwerp van decreet wordt – onder de vorm van een proefproject – de mogelijkheid voorzien om herkeuringen ook bij erkende herstellere in plaats van bij de erkende instellingen van technische keuring en door erkende keurders in plaats van door de personeelsleden-controlereur van de erkende instellingen van technische keuring te laten plaatsvinden.

4. Hiermee wordt, zonder over te gaan tot een volledige herziening van het reglementair kader en de organisatie van de technische keuring, getracht mee een antwoord te bieden op het capaciteitsprobleem dat zich momenteel stelt binnen de keuring (zie verder probleemstelling en omgevingsanalyse).

We kiezen ervoor om dit initiatief onder vorm van een proefproject op te starten om zo inzicht te krijgen in de interesse, haalbaarheid en mogelijkheden van de sector van herstellere.

De evaluatie van dit proefproject en de ervaringen die hieruit voortvloeien zullen samen met de lopende benchmark (die afgerond zal worden tegen de zomer van 2023) de nodige input geven voor mogelijke scenario's voor een toekomstige grondige hervorming en mogelijks (verdere) openstelling van de technische keuring.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

5. De regelgeving inzake de technische keuring van voertuigen is op nationaal niveau terug te vinden in:

- de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen;
- het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 over de technische keuring van motorfietsen, driewielers en vierwielers;
- het koninklijk besluit van 23 december 1994 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en de regeling van de administratieve controle van de instellingen belast met de controle van de in het verkeer gebrachte voertuigen.

Deze nationale regelgeving wordt in belangrijke mate bepaald door Europese richtlijnen.

Er kan in het bijzonder worden gewezen op Richtlijn 2014/45/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens en tot intrekking van Richtlijn 2009/40/EG. Deze richtlijn werd voor het Vlaamse Gewest omgezet door het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2018 tot wijziging van diverse besluiten met betrekking tot de technische keuring, waarmee verschillende wijzigingen werden aangebracht in de bovenstaande regelgeving.

De vrije beleidsruimte bij de omzetting van deze Europese Richtlijn is beperkt.

6. Door verschillende factoren (stijgende tendens aantal keuringen, personeelsuitval en – tekorten, een te beperkte capaciteit ...) die elkaar versterken, is er sinds enige tijd binnen de technische keuring een toenemend spanningsveld tussen vraag en aanbod, zowel voor klanten die zich op afspraak aanbieden als voor klanten die zich vrij aanbieden. Dit leidt tot oplopende wachttijden en de bijhorende verzuchtingen van de burger. De erkende keuringsinstellingen slagen er, binnen het huidige reglementair kader, onvoldoende in om hier een passend antwoord op te bieden.

Met het ontwerp van decreet wordt nu in het noodzakelijk kader voorzien voor een proefproject wat betreft de herkeuringen om zodoende de capaciteit te verhogen en een eerste antwoord te bieden op de problemen. Dit past ook binnen een bredere oefening waarbij getracht wordt om de keuring zelf te optimaliseren en het aantal onnodige keuringen te verminderen en vanuit het oogpunt van klantgerichtheid bepaalde herkeuringen te vereenvoudigen opdat de herstelling en de herkeuring in één beweging kan gebeuren.

7. Voor een dergelijk proefproject moeten een decreet en uitvoeringsbesluit(en) worden opgemaakt.

Met dit ontwerp van decreet wordt een rechtsgrond voorzien voor het uitvoeren van herkeuringen door erkende keurders bij erkende herstellende en de bijhorende gegevensverwerking.

Het regelt daarbij alle noodzakelijke aspecten, zowel vanuit het oogpunt van Richtlijn 2014/45, als vanuit een gelijkheidsbeginsel met de bestaande erkende instellingen.

Ook voorziet het in een delegatie aan de Vlaamse Regering om het proefproject verder vorm te geven door onder andere te bepalen welke herkeuringen gevat zijn, door erkenningsvoorwaarden en –procedures voor erkende herstellende en erkende keurders te bepalen, door verder invulling te geven aan de wijze van evaluatie, door regels te bepalen voor het toezicht en de controle, ...

Beleidsmaatregelen en doelstelling

8. Het huidig erkenningskader voor instellingen van technische keuring is een complex en vrij gesloten kader dat daarenboven belangrijke basisinvesteringen vereist van een kandidaat erkende instelling om te kunnen voldoen aan het erkenningskader en zodoende volledige keuringen te kunnen uitvoeren. Dit maakt dat de sector van technische keuring sedert jaren een vrij gesloten en weinig vraagvolgende sector is.

Om toch op korte termijn mee een antwoord te kunnen bieden aan de sedert enige tijd bestaande capaciteitsproblemen worden een aantal controles van technische keuring (i.c. bepaalde herkeuringen, zoals omschreven in art. 3 van het ontwerp van decreet) ook mogelijk gemaakt buiten de locaties en zonder toedoen van de erkende instellingen.

Door bepaalde herkeuringen mogelijk te maken buiten de bestaande erkende instellingen wordt immers verwacht dat er bij de erkende instellingen capaciteit vrij komt om, in een betere afstemming op de vraag, in te zetten op de resterende keuringsactiviteiten.

Voor de burger (klant) moet dit een snellere dienstverlening opleveren zowel bij de keuring (meer capaciteit, dus meer afspraakmogelijkheden en een minder lange wachtrij) als bij de herkeuring (twee diensten, namelijk herstel en herkeuring, mogelijk maken op één locatie en/of binnen één tijdsbestek).

De Vlaamse Regering zal nog nader bepalen welke herkeuringen deel uitmaken van het proefproject.

Er wordt gekeken naar de herkeuringen die de meeste capaciteitswinst opleveren en/of tegelijk gemakkelijk door de brede sector van herstellende uit te voeren zijn.

In eerste instantie gaat de voorkeur naar de herkeuringen waarvoor geen meettoestellen nodig zijn zodat de hersteller zich niet moet bekommeren om de investering, het onderhoud, de ijking en de kalibratie van dergelijke toestellen. Het gaat over onder andere over gebreken aan banden, spiegels, lichten (met uitzondering van dimlichtkoplampen, zie verder), ruiten ... Het gaat jaarlijks over ruim 600.000 afkeuren.

Daarnaast is het mogelijk dat ook herkeuringen waarvoor wel meettoestellen nodig zijn, onder het proefproject zullen vallen. Zo dient bijvoorbeeld de afstelling van

de dimlichtkoplampen, met jaarlijks ruim 178.000 afkeuren, ook door herstellers te kunnen worden uitgevoerd.

Impactanalyse

9. Maatschappelijke impact

Dit ontwerp van decreet heeft geen specifieke impact op bepaalde doelgroepen, zoals mensen in kansarmoede of kinderen.

Voor de burger (klant van de technische keuring) moet het leiden tot een snellere dienstverlening zowel bij de initiële keuring (sneller een afspraak – minder wachtrij) als bij de eventuele herkeuring (twee diensten: herstel en herkeuring mogelijk maken op één locatie en/of binnen één tijdsbestek).

10. Impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel

Er wordt rekening gehouden met het gelijkheidsbeginsel.

Er wordt ingezet op een gelijke behandeling van de herstellers versus de bestaande keuringsinstellingen door voor beide in uitvoering van Europese Richtlijn 2014/45 te voorzien in een erkenning, in te vullen vanuit dezelfde minimumvereisten van de richtlijn. Ook aan de keurders zullen via de erkenning gelijkaardige voorwaarden inzake beroepscompetentie worden voorzien als in het huidig erkenningskader opgenomen ten aanzien van de personeelsleden-controleur van de keuringsinstellingen.

Bestaande instructies aan de keuringsinstellingen kunnen toepasselijk gemaakt worden op de erkende herstellers en erkende keurders zodat ook de burger (klant van de technische keuring) een gelijke behandeling in gelijke gevallen (zelfde type herkeuring) kan genieten ongeacht waar deze plaats vindt.

11. Budgettaire impact

De budgettaire impact hangt in grote mate af van het aantal herkeuringen dat door de erkende herstellers uitgevoerd zal worden en van het aantal herstellers die zullen deelnemen aan het proefproject.

Langs de kant van de garagesector is er wel interesse in dit initiatief, echter is het afwachten hoe de sector uiteindelijk zal reageren.

Op dit moment kan geen uitsluitsel gegeven worden over het totaal aantal herstellers dat effectief in het proefproject zal stappen, noch over het aantal herkeuringen.

Er wordt verwacht dat deze aantallen in de loop van het proefproject gradueel zullen toenemen.

De erkende keuringsondernemingen voeren jaarlijks ongeveer 700.000 herkeuringen uit. Een eerste inschatting is dat hiervan ongeveer 300.000 herkeuringen bij erkende herstellers zullen worden uitgevoerd.

a. Algemene middelen DMOW

- Inkomsten

De erkende hersteller dient een vergoeding van 10 euro per uitgereikt keuringsbewijs te betalen aan het verkeersveiligheidsfonds. Op basis van de eerste inschatting van 300.000 uitgereikte keuringsbewijzen komt dit jaarlijks neer op 3 miljoen euro. Dit bedrag is onderworpen aan een jaarlijkse indexering.

Het departement kan mogelijks een vergoeding vragen voor het behandelen van een erkenningsdossier van een hersteller of een keurder.

- Kosten

Het departement zal voor de verschillende bijkomende taken van administratieve behandeling van de aanvragen tot erkenning van de herstellere en de keurders, toezicht en inspecties op de herstellere en keurders, vragen- en klachtenbehandeling, 5 extra medewerkers nodig hebben. De jaarlijkse kost wordt geraamd op maximaal 286.605 euro.

Het departement zal een IT-systeem moeten opzetten, met inbegrip van gegevensbanken, voor onder meer de controle, het toezicht en de erkenning van de herstellere en keurders. Dit systeem zal ook de vereiste gegevensuitwisseling met de andere stakeholders mogelijk maken. Er zal de vereiste aandacht geschonken worden aan de gegevensbescherming. De investering die voor het IT-systeem vereist is zal significant zijn. Deze post wordt geschat op een eenmalige investering van 2,25 miljoen euro en een jaarlijks terugkerende kost van 165.000 euro.

b. Verkeersveiligheidsfonds

Door de verschuiving van een aantal herkeuringen naar de herstellere zullen de erkende keuringsinstellingen zoals opgenomen in het koninklijk besluit van 23 december 1994 hun omzet zien verminderen.

De impact hiervan is dat de afdrachten naar het verkeersveiligheidsfonds zullen verminderen vergeleken met het bedrag dat het verkeersveiligheidsfonds jaarlijks ontving.

Een andere impact is dat bepaalde keuringsinstellingen een negatief exploitatieoverschot kunnen optekenen met gevolg dat het verkeersveiligheidsfonds dit tekort dient aan te zuiveren. Naar verwachting zal dit tekort niet groot zijn en zal afhankelijk zijn van de uitgaven van de erkende keuringsinstellingen.

Het verkeersveiligheidsfonds zal de verminderde afdrachten van de erkende keuringsinstellingen kunnen compenseren met de extra middelen die voortvloeien uit de vergoedingen van de erkende herstellere.

Implementatie

12. Uitvoering

De Vlaamse Regering zal in een uitvoeringsbesluit verder vorm geven aan het toepassingsgebied en de modaliteiten van het proefproject dat een duurtijd heeft van 5 jaar en, mits positieve evaluatie, eenmalig kan worden verlengd met 5 jaar.

13. Handhaving en toezicht

Toezicht en controle zijn in handen van het departement Mobiliteit en Openbare Werken. De Vlaamse Regering heeft binnen het proefproject de mogelijkheid om dit volledig of gedeeltelijk toe te wijzen aan één of meer personen of organisaties waarmee een overeenkomst wordt gesloten.

De erkenning als hersteller of keurder kan volledig of gedeeltelijk geschorst of ingetrokken worden als niet of niet langer voldaan is aan de voorwaarden van het decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

14. Monitoring en evaluatie

Het proefproject heeft een duurtijd van vijf jaar. Vóór het verstrijken van deze termijn van vijf jaar wordt het proefproject geëvalueerd. Bij een positieve evaluatie kan het proefproject eenmalig verlengd worden voor vijf jaar.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels en beoordelingscriteria voor de evaluatie en verlenging van het proefproject.

15. Inwerkingtreding

Het ontwerp van decreet voorziet dat de Vlaamse Regering de nadere datum van inwerkingtreding vaststelt, met 1 januari 2025 als uiterste datum.

16. Overgangsbepalingen

Het ontwerp van decreet bevat geen overgangsbepalingen.

C. Totstandkomingsprocedure

1. Advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA)

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken vroeg de MORA op 17 juli 2023 om advies over het voorontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellers in het kader van een proefproject.

De MORA verleende zijn advies op 22 september 2023.

De MORA beschouwt het voorgestelde proefproject als een positieve aanvulling op het werk van de bestaande keuringsinstellingen, maar formuleert wel een aantal aanbevelingen.

Zo vraagt de MORA om ambitieuzer te zijn wat de termijn en de reikwijdte van het proefproject betreft.

In concreto adviseert de MORA om de mogelijkheid te voorzien om na de eerste 5 jaar de herkeuringen uit het proefproject om te zetten in vaste regelgeving voor die herkeuringen die in het toekomstige ontwerpbesluit opgenomen zullen worden.

Het huidige ontwerp van decreet sluit deze mogelijkheid echter niet uit. Indien tijdens de eerste periode van 5 jaar reeds blijkt dat het proefproject zijn meerwaarde heeft bewezen, kan worden beslist om het proefproject niet te verlengen maar het daarentegen onmiddellijk om te zetten in vaste regelgeving.

Ook wordt geadviseerd om de juridische mogelijkheid te voorzien om het

proefproject bij een positieve evaluatie uit te breiden naar een grotere groep van herkeuringen.

De groep van herkeuringen die initieel in aanmerking komen voor het proefproject wordt opgenomen in het toekomstige ontwerpbesluit. Deze groep van herkeuringen zal aangepast kunnen worden via een nieuw ontwerpbesluit, mocht dit nodig geacht worden. De tekst van het huidig ontwerp van decreet staat dit reeds toe.

Er wordt ook geadviseerd om ruimte te maken in het proefproject voor bijkomende keuringen. Op dit moment is het enkel de bedoeling om herkeuringen op te nemen in het proefproject. Bijkomende, andere soorten keuringen zijn momenteel niet aan de orde.

Vervolgens adviseert de MORA om een continue en dynamische evaluatie en bijsturing van het proefproject mogelijk te maken.

Het is effectief de bedoeling om tijdens de loop van het proefproject een continue monitoring uit te voeren. Indien er op basis van deze monitoring een bijsturing nodig geacht wordt, kan dit ook gerealiseerd worden binnen het kader van het decreet. Uiteraard is het ook de bedoeling om het resultaat van deze evaluatie te gebruiken bij de beslissing om het proefproject al dan niet te verlengen. In elk geval zal de verlenging of niet-verlenging gemotiveerd worden en zal deze monitoring daartoe bijdragen.

Daarnaast acht de MORA dat om te slagen, het proefproject gepaard moet gaan met adequate controle. Zo is volgens de MORA een voldoende groot inspectieteam de minimale voorwaarde.

Dit advies wordt ook zeker meegenomen. Het is een feit dat een voldoende groot inspectieteam bijdraagt aan het minimaliseren van het risico op misbruik. Het is dan ook de ambitie van het departement om het inspectieteam op korte termijn uit te breiden.

In artikel 19 van het decreet zijn ook de maatregelen opgenomen die doorgevoerd kunnen worden wanneer een hersteller of keurder zich niet aan de voorwaarden houdt. Deze maatregelen zullen ook helpen om misbruik en belangenvermenging tegen te gaan.

Het moet ook mogelijk zijn voor de klant om meldingen of klachten in te dienen bij het departement (vb. via het bestaande contactpunt van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken), zodat hij of zij kan geholpen worden. Deze informatie kan ook aangewend worden in het kader van de controle en het toezicht (bv. om bepaalde inspecties te organiseren bij erkende herstellende of keurders).

De MORA vindt het een gemiste kans dat het ontwerp decreet niet meer gedetailleerd is uitgewerkt en vraagt ook om betrokken te worden bij het uitvoeringsbesluit. De MORA zal om advies gevraagd worden over het uitvoeringsbesluit na de eerste principiële goedkeuring er van.

De MORA formuleert ook een aantal aanbevelingen voor het uitvoeringsbesluit. Deze aanbevelingen worden meegenomen en bekeken bij de uitwerking van en de toelichting bij dit uitvoeringsbesluit.

Tenslotte vraagt de MORA ook om, los van het ontwerp van decreet, de bestaande keuringen bij de erkende keuringsinstellingen verder te optimaliseren.

Er zijn momenteel verschillende initiatieven lopende om de bestaande keuringen bij de erkende keuringsondernemingen te optimaliseren.

Om bovenvermelde redenen wordt het niet nodig geacht de tekst van het ontwerp van decreet aan te passen op basis van het advies van de MORA.

2. Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC)

Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)

De GBA heeft op de zitting van 8 september 2023 beslist om voor het voorgelegde ontwerp te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten. Per mail werd op 15 september 2023 hier kennis van genomen.

Het standaardadvies wijst op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen. Aan dit standaardadvies werd navolging gegeven door een toevoeging in de artikelsgewijze bespreking van artikel 23 in deze memorie en door de toepassing van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie.

Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC)

De Vlaamse Toezichtcommissie heeft op 12 september 2023 advies verleend over voorliggend ontwerp van decreet.

De Vlaamse Toezichtcommissie is van oordeel dat er voldoende waarborgen geboden kunnen worden wat betreft de bescherming van persoonsgegevens, op voorwaarde dat een aantal elementen bijkomend worden geïmplementeerd.

- a) De rechtvaardigingsgrond opnemen in het ontwerp, minstens in de memorie

Dit werd conform het advies toegevoegd aan de artikelsgewijze bespreking van deze memorie.

- b) De verwerkingsverantwoordelijken aanpassen in het ontwerp

De tekst van het decreet werd conform het advies aangepast. Enkel het departement is verwerkingsverantwoordelijke.

- c) De nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens:

In haar advies geeft de VTC de aanbeveling om bepalingen in het ontwerp op te nemen met betrekking tot de juistheid van de te verwerken gegevens.

Ingevolge artikel III.70, §1, 1°, van het Bestuursdecreet worden de persoonsgegevens verwerkt overeenkomstig de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, wat ook inhoudt dat de persoonsgegevens verwerkt worden overeenkomstig artikel 5, lid 1, d), van de AVG.

Deze verplichting is reeds duidelijk opgenomen in de artikelen van de AVG en het Bestuursdecreet en het is daarom niet aangewezen om dit nogmaals op te nemen in het ontwerp van besluit.

- d) De transparantiemaatregelen uitwerken:

De verwerkingsverantwoordelijke zal overeenkomstig de bepalingen van artikel 12 e.v. van de AVG de betreffende informatie via privacyverklaring en

informatieclausules aan de betrokkene bezorgen. Deze verplichting is reeds duidelijk opgenomen in de artikelen van de AVG en het is daarom niet aangewezen om dit nogmaals op te nemen in het ontwerp.

Regelgeving is daarenboven niet het meest geschikte middel om op begrijpbare, transparante en duidelijke wijze de betrokkene op de hoogte te brengen van zijn rechten.

3. Advies van de Raad van State

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het ontwerp van decreet regelt een gewestaangelegenheid

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Artikel 2

Dit artikel bevat een aantal definities. De afkorting van regelgeving en de omschrijving van het departement spreken voor zich.

Tevens wordt gedefinieerd wie of wat onder de begrippen "erkende hersteller", "erkende keurder" en "herkeuring" moet worden verstaan.

Hoofdstuk 2. Toepassingsgebied

Artikel 3

Op basis van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 (motorvoertuigen) en het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 (motorfietsen) vinden herkeuringen in principe plaats bij de keuringsinstelling waar het voertuig zijn volledige technische controle onderging.

Het proefproject maakt mogelijk dat van dit principe wordt afgeweken.

Voor bepaalde herkeuringen zal het mogelijk zijn om het voertuig te laten herkeuren bij een daartoe erkende hersteller. De herkeuringen die hiervoor in aanmerking komen, zullen door de Vlaamse Regering worden bepaald. Herkeuringen na een keuring voor verkoop (tweedehandskeuring) of bij een eerste keuring voor bedrijfsvoertuigen zullen expliciet niet meegenomen worden in de scope van het proefproject.

Belangrijk is dat dit geen verplichting betreft. De burger kan kiezen of hij zijn voertuig laat herkeuren door een erkende hersteller, dan wel of hij zijn voertuig wenst voor te rijden bij een klassieke keuringsinstelling.

Artikel 4

Dit artikel fixeert de duurtijd van het proefproject op vijf jaar en voorziet een evaluatie voor het verstrijken van deze periode. Indien het proefproject positief wordt geëvalueerd, kan het eenmalig worden verlengd met een bijkomende periode van vijf jaar.

Het wordt aan de Vlaamse Regering overgelaten om de start- en einddatum van het proefproject te bepalen.

Tevens dient de Vlaamse Regering de nadere regels en beoordelingscriteria voor de evaluatie en verlenging van het proefproject te bepalen. Zo zal de Vlaamse Regering onder meer moeten vastleggen of de geldigheid van de erkenningen automatisch wordt verlengd in het geval dat het proefproject wordt verder gezet.

Hoofdstuk 3. Herkeuringen

Artikel 5

Er wordt een delegatie opgenomen die de Vlaamse Regering machtigt om de herkeuringen aan te duiden die in het kader van dit proefproject kunnen plaatsvinden bij een erkende hersteller.

De herkeuringen die worden beoogd betreffen herkeuringen die voldoende vaak voorkomen, teneinde een positieve impact te kunnen hebben op de wachtrijen bij de huidige keuringsinstellingen, en herkeuringen die door de sector gemakkelijk op te nemen zijn vanuit technische en/of organisatorisch oogpunt.

Voor de herkeuringen die door erkende herstellere kunnen worden uitgevoerd, dient de Vlaamse Regering tevens de controlepunten te bepalen die door de erkende keurders moeten worden nagekeken en beoordeeld. Deze controlepunten zullen dezelfde zijn als de controlepunten bij de huidige erkende keuringsinstellingen.

Artikel 6

De bestaande regelgeving omtrent de technische controle van motorvoertuigen en motorfietsen vermeldt dat de keuringsinstellingen een keuringsbewijs afleveren.

In het kader van dit proefproject, zullen het de erkende keurders zijn die het keuringsbewijs afleveren. Dit artikel voorziet derhalve een uitzondering op het principe dat het keuringsbewijs wordt afgeleverd door de keuringsinstelling.

Tevens wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om nadere regels betreffende het keuringsbewijs te bepalen. Hierbij worden uiteraard de Europese voorschriften omtrent het keuringsbewijs gerespecteerd.

Het is de bedoeling dat het door de erkende keurder afgeleverde keuringsbewijs gelijkaardig is aan het door de erkende keuringsinstelling afgeleverde keuringsbewijs, zodat er op het terrein geen twijfel kan bestaan over de geldigheid van dit document.

Artikel 7

Er wordt verduidelijkt dat de erkende hersteller voor het uitvoeren van de herkeuring een vergoeding kan vragen. De verduidelijking moet vermijden dat de

consument verkeerdelijk veronderstelt dat de herkeuring is inbegrepen in de kostprijs van de herstelling.

Dat de erkende hersteller een vergoeding kan vragen wordt geformuleerd als een mogelijkheid, aangezien het de bedoeling is om de erkende herstellers vrij te laten in hun prijszetting.

In het tweede lid van dit artikel wordt veiligheidshalve een delegatie opgenomen voor de Vlaamse Regering om een maximumbedrag te bepalen voor de door de erkende hersteller gevraagde vergoeding voor de herkeuring. Indien gedurende het proefproject zou blijken dat er buitensporige bedragen worden gevraagd, kan de Vlaamse Regering ingrijpen.

Artikel 8

Per afgifte van een keuringsbewijs door een erkende keurder betaalt de erkende hersteller waar de herkeuring plaatsvond een vergoeding van 10,00 euro aan het verkeersveiligheidsfonds.

Deze vergoeding laat zich kwalificeren als een belasting.

Alle essentiële elementen zitten vervat in het ontwerpartikel:

- de belastingplichtige: de erkende hersteller
- de belastbare materie: het afleveren van een keuringsbewijs
- de heffingsgrondslag: niet van toepassing
- de aanslagvoet: 10,00 euro
- eventuele vrijstellingen: worden niet voorzien.

Er wordt ook een indexatie van de vergoeding opgenomen, waarbij het bedrag van de vergoeding wordt gekoppeld aan de gezondheidsindex.

De delegatie om de betalingsmodaliteiten van de vergoeding en de procedure bij niet-betaling te bepalen heeft betrekking op de tenuitvoerlegging van deze maatregel, waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk worden vastgesteld in dit decreet. De tenuitvoerlegging kan dan bv. betrekking hebben op de instantie aan wie de erkende keurder de vergoeding moet betalen.

Hoofdstuk 4. Erkenning herstellers

Artikel 9

Dit artikel stelt dat de herkeuringen die onder het proefproject vallen, kunnen worden uitgevoerd bij herstellers die daartoe een erkenning hebben bekomen.

De herstellers die wensen deel te nemen aan het proefproject dienen derhalve over een erkenning te beschikken.

Artikel 10

De Vlaamse Regering krijgt een delegatie om de voorwaarden en nadere regels voor de toekenning, weigering, wijziging en verlenging van de erkenning van de herstellers uit te werken.

Onder nadere regels kan onder meer de aanvraagprocedure worden begrepen.

De erkende hersteller dient in elk geval de nodige waarborgen van objectiviteit en betrouwbaarheid te bieden. De Vlaamse Regering kan op basis van het eerste lid voorwaarden opleggen waaraan de hersteller moet voldoen, teneinde deze objectiviteit en betrouwbaar te waarborgen.

Om te kunnen beoordelen of aan de voorwaarden van de erkenning is voldaan, dienen de personeelsleden die belast worden met de beoordeling van de aanvraag, toegang te krijgen tot de lokalen van de kandidaat erkende hersteller. Zij moeten kunnen verifiëren of de aanvrager bv. over de vereiste technische apparatuur beschikt en of deze apparatuur voldoet aan de gestelde voorwaarden.

Artikel 11

De Vlaamse Regering krijgt een delegatie om voorwaarden en nadere regels uit te vaardigen die door de erkende herstellere moeten worden nageleefd nadat ze hun erkenning hebben bekomen. Er kunnen bv. tijdsvensters worden opgelegd waarbinnen de herkeuringen mogen plaatsvinden teneinde toezicht en controle mogelijk te maken of informatieverplichtingen over het aantal uitgevoerde herkeuringen. De Vlaamse Regering kan op basis van deze delegatie bv. ook richtlijnen geven aan de herstellere over de wijze waarop zij hun apparatuur moeten onderhouden.

De delegatie is geformuleerd als een mogelijkheid en geen verplichting.

Artikel 12

Er wordt de mogelijkheid voorzien dat de Vlaamse Regering een retributie kan bepalen die door de aanvrager wordt betaald voor het behandelen van de aanvraag tot erkenning of de vraag tot wijziging of verlenging van de erkenning als erkende hersteller.

Deze delegatie is geformuleerd als een mogelijkheid en geen verplichting. Indien de Vlaamse Regering ervoor zou opteren om een retributie op te leggen, dan is zij gemachtigd het bedrag, de betalingswijze (waaronder ook de instantie aan wie de vergoeding verschuldigd is) en de procedure bij niet-betaling van de retributie te bepalen.

Hoofdstuk 5. Erkenning keurders

Artikel 13

De herkeuringen die plaatsvinden bij erkende herstellere worden uitgevoerd door daartoe erkende keurders.

De keurders die wensen deel te nemen aan het proefproject dienen derhalve over een erkenning te beschikken.

De keurder kan een personeelslid zijn van de erkende hersteller of kan op zelfstandige basis werken voor een of meerdere erkende herstellere.

De erkende keurder dient in elk geval de nodige waarborgen van objectiviteit en betrouwbaarheid te bieden. Dit geldt des te meer wanneer de erkende keurder een personeelslid is van de erkende hersteller waar de herkeuring plaatsvindt.

In de erkenningsvoorwaarden zullen de nodige eisen worden opgelegd waaraan de keurder moet voldoen, teneinde deze objectiviteit en betrouwbaar te waarborgen.

Artikel 14

De Vlaamse Regering krijgt een delegatie om de voorwaarden en nadere regels voor de toekenning, weigering, wijziging en verlenging van de erkenning van de keurders uit te werken.

Onder nadere regels kan onder meer de aanvraagprocedure worden begrepen.

Artikel 15

De Vlaamse Regering krijgt een delegatie om voorwaarden en nadere regels uit te vaardigen die door de erkende keurders moeten worden nageleefd nadat ze hun erkenning hebben bekomen. Er kunnen bv. tijdsvensters worden opgelegd waarbinnen de herkeuringen mogen plaatsvinden teneinde toezicht en controle mogelijk te maken of informatieverplichtingen over het aantal uitgevoerde herkeuringen. De Vlaamse Regering kan op basis van deze delegatie ook richtlijnen geven aan de keurders over de wijze waarop zij de controlepunten dienen te beoordelen, zodat de keuringen op dezelfde wijze verlopen zoals in de keuringsinstellingen.

Artikel 16

Er wordt de mogelijkheid voorzien dat de Vlaamse Regering een retributie kan bepalen die door de aanvrager wordt betaald voor het behandelen van de aanvraag tot erkenning of de vraag tot wijziging of verlenging van de erkenning als erkende keurder.

Deze delegatie is geformuleerd als een mogelijkheid en geen verplichting. Indien de Vlaamse Regering ervoor zou opteren om een retributie op te leggen, dan is zij gemachtigd het bedrag, de betalingswijze (waaronder ook de instantie aan wie de vergoeding verschuldigd is) en de procedure bij niet-betaling van de retributie te bepalen.

Hoofdstuk 6. Opleidingscentra

Artikel 17

In de erkenningsvoorwaarden van de keurders zullen opleidingsvereisten en verplichte nascholingen worden opgenomen. Deze vereisten zullen gelijkaardig zijn aan dewelke worden gesteld in hoofde van controleurs in een keuringsinstelling, aangezien dezelfde regels uit Europese Richtlijn 2014/45/EU van toepassing zijn op de controleurs bij de keuringscentra en de erkende keurders.

Dit artikel voorziet dat de Vlaamse Regering voorwaarden en nadere regels kan bepalen waaraan de opleidingscentra voor erkende keurders, de personen die de opleidingen geven en hun opleidingsverstrekkers moeten voldoen. Er wordt de Vlaamse Regering ook de mogelijkheid gegeven om een maximumbedrag te bepalen voor de vergoeding die is verschuldigd aan een opleidingscentrum voor de opleiding, de examens en het uitreiken van een getuigschrift of een gelijkwaardig document.

Hoofdstuk 7. Toezicht, controle en handhaving

Artikel 18

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de regels te bepalen voor het toezicht en de controle van de erkenningen van de herstellende keurders. Uitgangspunt hierbij is de manier waarop het toezicht en de controle momenteel van toepassing is voor de huidige erkende instellingen voor de controles van de technische keuring.

Op grond van deze delegatie kan de Vlaamse Regering bv. een systeem van controlekeuringen uitwerken, waarbij de keuring wordt overgedaan door personeel van het departement of een persoon of organisatie waaraan deze controletaak is uitbesteed, om het resultaat waartoe de erkende keurder kwam te valideren.

De Vlaamse Regering duidt de personeelsleden aan die bevoegd zijn voor het toezicht op, de controle en handhaving van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Er wordt een mogelijkheid voorzien voor de Vlaamse Regering om het toezicht en controle volledig of gedeeltelijk toe te wijzen aan een of meer personen of organisaties waarmee een overeenkomst gesloten wordt. Dit kan vereist zijn wanneer de werklust binnen het departement het niet toelaat om voldoende capaciteit te besteden aan het noodzakelijke toezicht en controle.

Zowel de aangeduide personeelsleden als de personen of organisaties waarmee een overeenkomst gesloten werd, zullen over dezelfde bekwaamheidsvereisten moeten beschikken als de controleurs die de keuringen uitvoeren in de keuringsinstellingen. Er wordt te dien einde een delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien om deze bekwaamheidsvereisten in te vullen.

Om hun toezichts- en controletaken naar behoren te kunnen uitvoeren, wordt aan de personen en organisaties belast met het toezicht en controle toegang verleend tot de lokalen van de erkende hersteller.

Artikel 19

Dit eerste paragraaf van dit artikel bevat de maatregelen die opgelegd kunnen worden wanneer een erkende hersteller of keurder niet langer voldoet aan de voorwaarden. Naargelang de ernst van de vastgestelde tekortkoming, variëren deze van een waarschuwing, over een schorsing, tot een gehele of gedeeltelijke intrekking van de erkenning van de hersteller of de keurder.

Indien beslist wordt om een schorsing op te leggen, dienen de modaliteiten van de schorsing in de beslissing te worden vermeld.

In paragraaf 2 worden een aantal beschermingsmechanismen opgenomen voor de erkende hersteller of keurder die het voorwerp uitmaakt van een schorsing of intrekking van de erkenning. Zo moet deze via een beveiligde zending op de hoogte worden gebracht van het initiatief tot schorsing of intrekking en dient hij op zijn verzoek te worden gehoord.

De derde paragraaf verleent de Vlaamse Regering een delegatie om de voorwaarden en nadere regels te bepalen voor de maatregelen uit paragraaf 1. Zo kan vb. bepaald worden welke instantie binnen de Vlaamse Overheid de maatregelen kan nemen.

In paragraaf 4 wordt aan de Vlaamse Regering een delegatie gegeven om de gevallen te bepalen waarin de erkende hersteller of keurder geacht wordt niet langer over de noodzakelijke objectiviteit en betrouwbaarheid voor de uitoefening van zijn activiteit te beschikken. Er kan bv. worden gedacht aan de situatie waarbij de hersteller of keurder strafrechtelijk wordt vervolgd wegens fraude.

Hoofdstuk 8. Bekendmaking van de erkenningen

Artikel 20

Er wordt op de website van de Vlaamse Overheid een lijst gepubliceerd van de erkende herstellende en keurders. Er wordt geopteerd voor een website omdat dit toelaat om vlug in te spelen op eventuele wijzigingen (toevoegingen, schrappingen) of maatregelen (schorsing, intrekking) en de burger zodoende tijdig en volledig wordt geïnformeerd.

Het artikel preciseert welke gegevens zullen worden bekendgemaakt.

Artikel 21

Dit artikel regelt de bekendmaking van een eventuele schorsing of intrekking van de erkenning.

De schorsing of intrekking wordt ter kennis van de burger gebracht op dezelfde website als de toekenning van de erkenning. De periode gedurende dewelke de informatie omtrent de schorsing of intrekking beschikbaar blijft op de website, wordt vastgelegd op maximaal 6 maanden.

De bekendmaking van de schorsing of intrekking dient dezelfde gegevens te vermelden als de bekendmaking van de toekenning ervan.

Artikel 22

In dit artikel krijgt de Vlaamse Regering de bevoegdheid om de voorwaarden en nadere regels omtrent de bekendmaking van de lijsten met de toekenning, schorsing of intrekking van erkenningen, te bepalen. Zo kan vb. ook bepaald worden welke instantie van de Vlaamse Overheid de lijsten zal publiceren en aanpassen.

Hoofdstuk 9. Gegevensverwerking

Artikel 23

De gegevensbank is een handig werkinstrument voor het administratieve beheer door alle actoren die betrokken zijn bij herkeuringen van voertuigen. Die actoren zijn niet alleen het departement, de erkende herstellere en keurders, maar bijvoorbeeld ook de personen of organisaties waarmee een overeenkomst werd gesloten en die belast worden met bijvoorbeeld controle en toezichtstaken.

Een gegevensbank met de registraties van de herkeuringen is ook nodig voor opvolging en synchronisatie van alle keuringsgegevens, zowel bij de keuringsinstelling, de erkende herstellere en keurders, als bij de bevoegde instanties in de andere gewesten.

De persoonsgegevens van de houder van het voertuig of van het inschrijvingsbewijs van het voertuig worden ook bijgehouden in functie van de opvolging en rechtzetting van mogelijks foutieve keuringsresultaten.

De gegevensbanken zullen het departement eveneens in staat stellen om alle informatie over de erkende herstellere en keurders in het kader van dit voorstel van decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan te verwerken en te controleren dat ze blijven voldoen aan de erkenningsvoorwaarden.

De rechtvaardigingsgrond voor het verwerken van persoonsgegevens betreft taken van algemeen belang of openbaar gezag.

In de eerste paragraaf worden de gegevens opgesomd die zullen verzameld worden in deze gegevensbanken.

In het kader van de administratieve en operationele verplichtingen (punt 6°), zal aan de erkende hersteller ook een kopie van de factuur van de uitgevoerde herstellingen gevraagd worden. Het gaat om de facturen die verband houden met de uitgevoerde herkeuring. Deze worden als bijlage toegevoegd in de gegevensbank.

De gegevensbank zal, voor zover van toepassing, ook de contactgegevens en identificatiegegevens, met inbegrip van de (digitale) handtekeningen, de rijkregistergegevens, BIS-nummer gegevens en de ondernemingsgegevens bevatten die noodzakelijk zijn bij de verwerking van de informatie in de gegevensbank. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de contact- en identificatiegegevens, met inbegrip van het rijksregisternummer, van de kandidaat erkende keurder of hersteller of van de erkende keurder en hersteller, van de houder van het voertuig of het inschrijvingsbewijs, enzovoort.

In de tweede paragraaf worden de doeleinden voor de verwerking opgesomd. Zo zullen de gegevens, in anonieme vorm, ook verwerkt worden in het kader van de evaluatie van het proefproject.

Er wordt eveneens bepaald welke actoren informatie kunnen invoeren in de gegevensbanken. Het is de bedoeling dat de Vlaamse Regering verder uitwerkt wie welke gegevens in de gegevensbank invoert, en de frequentie daarvan.

Het komt vervolgens ook aan de Vlaamse Regering toe om te bepalen welke gegevens er, met respect voor de regelgeving over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de verwerking van persoonsgegevens, zullen worden uitgewisseld tussen of met de actoren vermeld in de vierde paragraaf.

Het gaat dan bijvoorbeeld om de uitwisseling van gegevens met DIV omtrent de keuringsstatus van een voertuig en met de keuringsinstellingen over de uitgevoerde keuringen. Ook is er bv. een uitwisseling met de bevoegde instanties van technische keuring van de andere gewesten om de keuringsgegevens van een voertuig te kunnen raadplegen.

De maximale bewaartermijn van de gegevens zal verder door de Vlaamse Regering worden bepaald.

In elk geval mogen de persoonsgegevens die verbonden zijn aan een erkenning, niet langer dan tien jaar na de weigering of na het verstrijken van de geldigheid van die erkenning bewaard worden. Deze termijn stemt overeen met de maximumduur van het proefproject. Dit laat een correcte controle en handhaving toe op het ontwerp decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan. De andere persoonsgegevens die geen betrekking hebben op een erkenning, maar op de keuring van het voertuig, kunnen niet langer dan de levenscyclus van het voertuig worden bewaard.

In ieder geval kunnen de persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan de termijn die strikt noodzakelijk is voor de vooropgestelde doeleinden.

Hoofdstuk 10. Wijzigingsbepaling

Artikel 24

De bedragen die de erkende herstellere afdragen per afgifte van een keuringsbewijs zijn bestemd voor verkeersveiligheidsfonds, opgericht bij het decreet van 3 juli 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2015. Artikel 42, §3, van dit decreet lijst de ontvangsten op waardoor het fonds wordt gespijst.

De vergoedingen van de erkende herstellere worden toegevoegd aan de lijst van ontvangsten.

Hoofdstuk 11. Inwerkingtreding

Artikel 25

Het laatste artikel bevat de inwerkingtredeingsbepaling. De uiterlijke datum voor de inwerkingtreding van het decreet wordt vastgelegd op 1 januari 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS